

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

סז.

עין משפט
גר מצודה

(ח) בסדר המשנה הני
(וה) (ט) לפל פל. (ז) לכתן
סד. ודף סט. (ד) מחלן ער
מנבלה היששט פ"י
המורה ויפך ע"פ
וינלף ר"פ יס"א,
(ס) לפל ממ. (ו) שכת קר;
(ז) לפל נט. (ח) לפל
כב. (ט) ולקמן טו. (י)
(יא) מחלן ער "קר לה הכ'
הששט ע"י המורה ויפך
ע"פ וינלף ר"פ יס"א.

תורה אור השלם

1. מבישק לא תהיה.
2. רק מעיר העמים
3. לא נבנו בודי כ"כ סקול
4. יקיל או ירה יורה אם
5. במחא אם איש לא יורה
6. בששק הובל הנה ועלו
7. שמתו י"ג

מוסף רש"י

האומר אעבור. משנה
סטחיהו ונתלה חייב
מיתה. דסקאן לן לקמן חלה
חלה ולא משנה. הא אלה
שמת חייב מדי וי"ל ט"ו.
אלך ואעבור. שמת
הליכא אפי" דלמה למת
אלהי הדר ביה וי"ל. נלך
ונעבור. אפי" שבלל עמו
ע"י אחים. דלמה למת
הני אחים לא אפי" יחיה
מדי לא ליל וי"ל. גמ' נביא
שדחיה. שמתה כנס
הכ"ה לעבוד עבודה
כוכבים (דמ"ח ט"ז).

סימנא בעלמא. וכתחילה שום דבר הכתוב מדבר דחלת חלול מיהא הוי: **בתני'** המסית זה הדיוט. מסית דחשבינן ליהו) נסקלקין זה הדיוט שהסית אבל נביא שהסית אינו נסקילה אלא בחנק כדמפרש בגמרא: **המסית אפ' הסדיוט.** הוה דסקילה אכל מסית את הרביע בנזון עיר הנדחת בחנק כדמפרש בגמרא והא ליכא למדק אכל מסית את הנביא בחנק דלא מלינו חלוק בין מסית את הנביא למסית את הדיוט אכל מלינו חלוק בין נביא שהסית להדיוט שהסית להדיוט והאליהו יומת ויתמה או חולס החלוס ההוא יומת ויתמה

המורה המורה סתם (ח) אינה אלא חק: **אמר לשנים.** יחד הן עלמין נעשו עדים ואין לריבין להריות זו כשאר חייבי מיתות אלא מביאין אותו לבית דין דכתיב (שס) לא תחמול ולא תכסה עליו: **אמר לאחד הוא אומר יש לי חברים רועים כנך. הניקת דין להשיבו יש לי חברים רועים כנך כל האמור לי בפניהם: ואס' היה המסית ערום ואינו יכול לדבר עם חברים רועים** כמבינין לו עדים אחרי הגדר והוא אומר לו אמור מה שאמרת ביחוד והלאה אומר לו

רבינא אמר כו'. פי' הקונטרס ולי"ג אמר רבינא דליאה ורכ' ספא לא פליגי ואין זו שעת הש"ס ור"ת מפרש דרבינא משני כולה מנתי' ההמסית זה הדיוט דמשמע הדיוט ולא נביא ממי זו אף זו קתני דמנן כפיפא המסית את הדיוט דמשמע כל מי שמסית אפילו נביא ורכ' ספא הא לא מסתגר לי' דמשום דקתני המסית את הדיוט דלמא לא למייר אפילו נביא: וכי

והוא אומר לו היאך נביח את אלהינו שבשמים ונלך ונעבוד עצים ואבנים אם חוזר בו הרי זה מוטב ואם אמר כך היא חובתנו כך יפה לנו העומדין מאחורי הגדר מביאין אותו לבית דין וסוקלין אותו **והאומר אעבור אלך ואעבור נלך ונעבוד אוזבה אלך ואוזבה נלך ונבוח אקמיר אלך ואקמיר נלך ונקמיר אנכך אלך ואנכך נלך ונסבך אשתחיה אלך ואשתחיה נלך ונשתחיה: גמ' המסית זה הדיוט מעמא דהדיוט הא נביא בחנק והמסית את ההדיוט מעמא דיחיד הא רבים בחנק מנתי' מני ר"ש היא דתניא גמ' נביא שהיה בסקילה ר' שמעון אומר בחנק מדיחי עיר הנדחת בסקילה ר"ש אומר בחנק אימא סיפא הכמדיח זה האומר נלך ונעבוד עבודת כוכבים ואמר רב יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו אתאן לרבנן רישא ר"ש וסיפא רבנן רבינא אמר כולה רבנן היא ולא זו אף זו קתני רב פפא אמר כי קתני מסית זה הדיוט להכמנה דתניא ושאר כל חייבי מיתות שבתורה אין מבינין עליהן חוץ מזה כיצד עושין לו מדיקיין לו את הגר בבית הפנימי ומושיבין לו עדים בבית החיצון כדי שיהו הן רואין אותו ושומעין את קולו והוא אינו רואה אותן והלאה אומר לו אמור מה שאמרת לי ביחוד והוא אומר לו והלאה אומר לו היאך נביח את אלהינו שבשמים ונעבוד עבודת כוכבים אם חוזר בו מוטב ואם אמר כך היא חובתנו וכך יפה לנו העדים ששומעין מבחוץ מביאין אותו לבית דין וסוקלין אותו: **וכן עשו לכן סטרא בלוד ותלואוהו בערב הפסח.** **וכן סטרא בן פנדיא הוא אמר רב חסדא בעל סטרא בעל פנדיא בעל פפוס בן יהודה הוא אלא אימא אמו סטרא אמו מרים מגדלא נשיא הואי כדאמרי בפומבדיתא סתת דא מבעלה: בתני' המדיח זה האומר****

נלך ונעבוד עבודת כוכבים 'המכשף העושה מעשה חייב ולא האוהו את העינים ר"ע אומר משום ר' יהושע שנים לוקמין קשוואין אחד לוקמ פטור ואחד לוקמ חייב העושה מעשה חייב האוהו את העינים פטור: **גמ' אמר רב יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו כאן: המכשף זה העושה מעשה וכו':** תנו רבנן מכשפה אחד האיש ואחד האשה א"כ מה ת"ל מכשפה מפני שרוב נשים מצויות בכשפים מיתתן במה רבי יוסי הגלילי אומר נאמר כאן מכשפה לא תחיה ונאמר להלן לא תחיה כל נשמה מה להלן בסייף אף כאן בסייף ר' עקיבא אומר נאמר כאן מכשפה לא תחיה ונאמר להלן לא תחיה במהמה אפ' איש לא יחיה מה להלן כ' בסקילה אף כאן בסקילה אמר לו ר' יוסי אני דנתי לא תחיה מלא תחיה ואתה דנת לא תחיה מלא יחיה אמר לו רבי עקיבא אני דנתי ישראל מישראל שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה ואתה דנת ישראל מעובדי כוכבים שלא ריבה בהן הכתוב אלא מיתת

מסית את היחיד דהא שפוטא דכולהו מרוד זה דסקילה אורחא לתנא לתמי הכי תנא מילתא גריסא דפשיטא ליה והדר תנא דכותא ולא זו דמסית יחיד בלבד בסקילה אלא אף זו דמסית רבים בסקילה ודלא כר' שמעון. ורכ' ספא אהא אף לתרוי' לדקתני המסית זה הדיוט לאו למעוטי נביא המסית קתני אלא כל המסיתים קרי הדיוטות משום הכמנה כלומר מסית הדיוט וזוטה הוא ומדת הקלן הוה בו שמקלין תמיין שכל חייבי מיתות לריבין התראה וזה הנהג בהכמנה: **בבית הפנימי.** במדי דיחידים לפי שהוא ירא לדבר בגלוי: **הן רואין אותו.** לאור הנהג שמתו דאי לא מלי חוו לינה לא מלי מסתדי עליה לחיוביה קטלא ואפי"ג דשמעי קליה דמתי למייר לא הואי אהא: **ושומעין קולו.** שהוא אומר דברי הקמה: **וכן סטרא.** צלל אמו סטרא שמו: **סעס דא.** על סס שינתה קרי לה הכי: **בתני' המדיח זה האומר וכו'.** בגמרא מוקים לה במדיח עיר הנדחת: **העושה מעשה.** ממש בסקילה: **ולא האוהו את העינים.** מראה לגבירות כאלו הוא עושה ואינו עושה כלום: **שנים מלקטין קשוואין.** במכשפות לפניו אחד מהן לוקט וחיבו ואתרו לוקט ופטור: **העושה מעשה.** שהיתה כאן שדה קשוואין ולקטתה ממש בכשפים חייב: **האוהו את העינים.** מראה לנו כאלו התקבלו כולם במקום אחד והקשוואין לא זזין ממקומן פטור: **גמ' מכשפה אחד האיש ואחד האשה.** דהא גבי אוב וידעוני דמכשפים הם לא חלק בין איש לאשה דכתיב (ויקרא כ) איש או אשה: **לא תחיה כל נשמה.** בשבט אמות כתיב: **מה להלן בסייף.** מה להלן בסייף. דכתיב בסיומן ועונו ויכחי ישראל לפי חרב (במדבר כא): **מה להלן בסייף: בסקילה.** דכתיב (שמות יט) כי סקול יסקל או ירה יייה: **שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה.** ומלינו כסתי שנשמרה בהן סקילה: מיתה

והוא אומר לו היאך נביח את אלהינו שבשמים ונלך ונעבוד עצים ואבנים אם חוזר בו הרי זה מוטב ואם אמר כך היא חובתנו כך יפה לנו העומדין מאחורי הגדר מביאין אותו לבית דין וסוקלין אותו **והאומר אעבור אלך ואעבור נלך ונעבוד אוזבה אלך ואוזבה נלך ונבוח אקמיר אלך ואקמיר נלך ונקמיר אנכך אלך ואנכך נלך ונסבך אשתחיה אלך ואשתחיה נלך ונשתחיה: גמ' המסית זה הדיוט מעמא דהדיוט הא נביא בחנק והמסית את ההדיוט מעמא דיחיד הא רבים בחנק מנתי' מני ר"ש היא דתניא גמ' נביא שהיה בסקילה ר' שמעון אומר בחנק מדיחי עיר הנדחת בסקילה ר"ש אומר בחנק אימא סיפא הכמדיח זה האומר נלך ונעבוד עבודת כוכבים ואמר רב יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו אתאן לרבנן רישא ר"ש וסיפא רבנן רבינא אמר כולה רבנן היא ולא זו אף זו קתני רב פפא אמר כי קתני מסית זה הדיוט להכמנה דתניא ושאר כל חייבי מיתות שבתורה אין מבינין עליהן חוץ מזה כיצד עושין לו מדיקיין לו את הגר בבית הפנימי ומושיבין לו עדים בבית החיצון כדי שיהו הן רואין אותו ושומעין את קולו והוא אינו רואה אותן והלאה אומר לו אמור מה שאמרת לי ביחוד והוא אומר לו והלאה אומר לו היאך נביח את אלהינו שבשמים ונעבוד עבודת כוכבים אם חוזר בו מוטב ואם אמר כך היא חובתנו וכך יפה לנו העדים ששומעין מבחוץ מביאין אותו לבית דין וסוקלין אותו: **וכן עשו לכן סטרא בלוד ותלואוהו בערב הפסח.** **וכן סטרא בן פנדיא הוא אמר רב חסדא בעל סטרא בעל פנדיא בעל פפוס בן יהודה הוא אלא אימא אמו סטרא אמו מרים מגדלא נשיא הואי כדאמרי בפומבדיתא סתת דא מבעלה: בתני' המדיח זה האומר****

נלך ונעבוד עבודת כוכבים 'המכשף העושה מעשה חייב ולא האוהו את העינים ר"ע אומר משום ר' יהושע שנים לוקמין קשוואין אחד לוקמ פטור ואחד לוקמ חייב העושה מעשה חייב האוהו את העינים פטור: **גמ' אמר רב יהודה אמר רב מדיחי עיר הנדחת שנו כאן: המכשף זה העושה מעשה וכו':** תנו רבנן מכשפה אחד האיש ואחד האשה א"כ מה ת"ל מכשפה מפני שרוב נשים מצויות בכשפים מיתתן במה רבי יוסי הגלילי אומר נאמר כאן מכשפה לא תחיה ונאמר להלן לא תחיה כל נשמה מה להלן בסייף אף כאן בסייף ר' עקיבא אומר נאמר כאן מכשפה לא תחיה ונאמר להלן לא תחיה במהמה אפ' איש לא יחיה מה להלן כ' בסקילה אף כאן בסקילה אמר לו ר' יוסי אני דנתי לא תחיה מלא תחיה ואתה דנת לא תחיה מלא יחיה אמר לו רבי עקיבא אני דנתי ישראל מישראל שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה ואתה דנת ישראל מעובדי כוכבים שלא ריבה בהן הכתוב אלא מיתת

מסית את היחיד דהא שפוטא דכולהו מרוד זה דסקילה אורחא לתנא לתמי הכי תנא מילתא גריסא דפשיטא ליה והדר תנא דכותא ולא זו דמסית יחיד בלבד בסקילה אלא אף זו דמסית רבים בסקילה ודלא כר' שמעון. ורכ' ספא אהא אף לתרוי' לדקתני המסית זה הדיוט לאו למעוטי נביא המסית קתני אלא כל המסיתים קרי הדיוטות משום הכמנה כלומר מסית הדיוט וזוטה הוא ומדת הקלן הוה בו שמקלין תמיין שכל חייבי מיתות לריבין התראה וזה הנהג בהכמנה: **בבית הפנימי.** במדי דיחידים לפי שהוא ירא לדבר בגלוי: **הן רואין אותו.** לאור הנהג שמתו דאי לא מלי חוו לינה לא מלי מסתדי עליה לחיוביה קטלא ואפי"ג דשמעי קליה דמתי למייר לא הואי אהא: **ושומעין קולו.** שהוא אומר דברי הקמה: **וכן סטרא.** צלל אמו סטרא שמו: **סעס דא.** על סס שינתה קרי לה הכי: **בתני' המדיח זה האומר וכו'.** בגמרא מוקים לה במדיח עיר הנדחת: **העושה מעשה.** ממש בסקילה: **ולא האוהו את העינים.** מראה לגבירות כאלו הוא עושה ואינו עושה כלום: **שנים מלקטין קשוואין.** במכשפות לפניו אחד מהן לוקט וחיבו ואתרו לוקט ופטור: **העושה מעשה.** שהיתה כאן שדה קשוואין ולקטתה ממש בכשפים חייב: **האוהו את העינים.** מראה לנו כאלו התקבלו כולם במקום אחד והקשוואין לא זזין ממקומן פטור: **גמ' מכשפה אחד האיש ואחד האשה.** דהא גבי אוב וידעוני דמכשפים הם לא חלק בין איש לאשה דכתיב (ויקרא כ) איש או אשה: **לא תחיה כל נשמה.** בשבט אמות כתיב: **מה להלן בסייף.** מה להלן בסייף. דכתיב בסיומן ועונו ויכחי ישראל לפי חרב (במדבר כא): **מה להלן בסייף: בסקילה.** דכתיב (שמות יט) כי סקול יסקל או ירה יייה: **שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה.** ומלינו כסתי שנשמרה בהן סקילה: מיתה

מסית את היחיד דהא שפוטא דכולהו מרוד זה דסקילה אורחא לתנא לתמי הכי תנא מילתא גריסא דפשיטא ליה והדר תנא דכותא ולא זו דמסית יחיד בלבד בסקילה אלא אף זו דמסית רבים בסקילה ודלא כר' שמעון. ורכ' ספא אהא אף לתרוי' לדקתני המסית זה הדיוט לאו למעוטי נביא המסית קתני אלא כל המסיתים קרי הדיוטות משום הכמנה כלומר מסית הדיוט וזוטה הוא ומדת הקלן הוה בו שמקלין תמיין שכל חייבי מיתות לריבין התראה וזה הנהג בהכמנה: **בבית הפנימי.** במדי דיחידים לפי שהוא ירא לדבר בגלוי: **הן רואין אותו.** לאור הנהג שמתו דאי לא מלי חוו לינה לא מלי מסתדי עליה לחיוביה קטלא ואפי"ג דשמעי קליה דמתי למייר לא הואי אהא: **ושומעין קולו.** שהוא אומר דברי הקמה: **וכן סטרא.** צלל אמו סטרא שמו: **סעס דא.** על סס שינתה קרי לה הכי: **בתני' המדיח זה האומר וכו'.** בגמרא מוקים לה במדיח עיר הנדחת: **העושה מעשה.** ממש בסקילה: **ולא האוהו את העינים.** מראה לגבירות כאלו הוא עושה ואינו עושה כלום: **שנים מלקטין קשוואין.** במכשפות לפניו אחד מהן לוקט וחיבו ואתרו לוקט ופטור: **העושה מעשה.** שהיתה כאן שדה קשוואין ולקטתה ממש בכשפים חייב: **האוהו את העינים.** מראה לנו כאלו התקבלו כולם במקום אחד והקשוואין לא זזין ממקומן פטור: **גמ' מכשפה אחד האיש ואחד האשה.** דהא גבי אוב וידעוני דמכשפים הם לא חלק בין איש לאשה דכתיב (ויקרא כ) איש או אשה: **לא תחיה כל נשמה.** בשבט אמות כתיב: **מה להלן בסייף.** מה להלן בסייף. דכתיב בסיומן ועונו ויכחי ישראל לפי חרב (במדבר כא): **מה להלן בסייף: בסקילה.** דכתיב (שמות יט) כי סקול יסקל או ירה יייה: **שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה.** ומלינו כסתי שנשמרה בהן סקילה: מיתה

מסית את היחיד דהא שפוטא דכולהו מרוד זה דסקילה אורחא לתנא לתמי הכי תנא מילתא גריסא דפשיטא ליה והדר תנא דכותא ולא זו דמסית יחיד בלבד בסקילה אלא אף זו דמסית רבים בסקילה ודלא כר' שמעון. ורכ' ספא אהא אף לתרוי' לדקתני המסית זה הדיוט לאו למעוטי נביא המסית קתני אלא כל המסיתים קרי הדיוטות משום הכמנה כלומר מסית הדיוט וזוטה הוא ומדת הקלן הוה בו שמקלין תמיין שכל חייבי מיתות לריבין התראה וזה הנהג בהכמנה: **בבית הפנימי.** במדי דיחידים לפי שהוא ירא לדבר בגלוי: **הן רואין אותו.** לאור הנהג שמתו דאי לא מלי חוו לינה לא מלי מסתדי עליה לחיוביה קטלא ואפי"ג דשמעי קליה דמתי למייר לא הואי אהא: **ושומעין קולו.** שהוא אומר דברי הקמה: **וכן סטרא.** צלל אמו סטרא שמו: **סעס דא.** על סס שינתה קרי לה הכי: **בתני' המדיח זה האומר וכו'.** בגמרא מוקים לה במדיח עיר הנדחת: **העושה מעשה.** ממש בסקילה: **ולא האוהו את העינים.** מראה לגבירות כאלו הוא עושה ואינו עושה כלום: **שנים מלקטין קשוואין.** במכשפות לפניו אחד מהן לוקט וחיבו ואתרו לוקט ופטור: **העושה מעשה.** שהיתה כאן שדה קשוואין ולקטתה ממש בכשפים חייב: **האוהו את העינים.** מראה לנו כאלו התקבלו כולם במקום אחד והקשוואין לא זזין ממקומן פטור: **גמ' מכשפה אחד האיש ואחד האשה.** דהא גבי אוב וידעוני דמכשפים הם לא חלק בין איש לאשה דכתיב (ויקרא כ) איש או אשה: **לא תחיה כל נשמה.** בשבט אמות כתיב: **מה להלן בסייף.** מה להלן בסייף. דכתיב בסיומן ועונו ויכחי ישראל לפי חרב (במדבר כא): **מה להלן בסייף: בסקילה.** דכתיב (שמות יט) כי סקול יסקל או ירה יייה: **שריבה בהן הכתוב מיתות הרבה.** ומלינו כסתי שנשמרה בהן סקילה: מיתה